

KARTA PRZEDMIOTU

Cykl kształcenia od roku akademickiego: 2022/2023

I. Dane podstawowe

Nazwa przedmiotu	Fizjografia
Nazwa przedmiotu w języku angielskim	Physiography
Kierunek studiów	architektura krajobrazu
Poziom studiów (I, II, jednolite magisterskie)	I stopień inżynierskie
Forma studiów (stacjonarne, niestacjonarne)	stacjonarne
Dyscyplina	architektura i urbanistyka
Język wykładowy	polski

Koordinator przedmiotu	dr hab. Lidiya Dubis, prof. KUL
------------------------	---------------------------------

Forma zajęć (<i>katalog zamknięty ze słownika</i>)	Liczba godzin	semestr	Punkty ECTS
wykład	30	II	3
konwersatorium			
ćwiczenia	25	II	
laboratorium			
warsztaty			
seminarium			
proseminarium			
lektorat			
praktyki			
zajęcia terenowe	5	II	
pracownia dyplomowa			
translatorium			
wizyta studyjna			

Wymagania wstępne	Znajomość geografii fizycznej z zakresu programu szkoły średniej.
-------------------	---

II. Cele kształcenia dla przedmiotu

1	Zapoznanie studenta z podstawowymi wiadomościami o poszczególnych komponentach środowiska przyrodniczego.
2	Przedstawienie relacji zachodzących między komponentami środowiska przyrodniczego oraz uświadomienie funkcjonowania środowiska jako złożonego systemu przyrodniczego.
3	Poznanie cech głównych komponentów środowiska naturalnego Polski.
4	Poznanie podstaw prawnych, celów i zasad wykonywania opracowań ekofizjograficznych.

III. Efekty uczenia się dla przedmiotu wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol	Opis efektu przedmiotowego	Odniesienie do efektu kierunkowego
WIEDZA		
W_01	Student ma podstawową wiedzę o poszczególnych (abiotycznych i biotycznych) komponentach środowiska przyrodniczego, wymienia zasady ich klasyfikacji.	K_W04, K_W05
W_02	Student wymienia i analizuje główne cechy komponentów środowiska przyrodniczego Polski i charakteryzuje ich przestrzenny rozkład w granicach Państwa.	K_W04, K_W05
W_03	Student rozpoznaje i objaśnia relacji między poszczególnymi komponentami środowiska przyrodniczego oraz rozumie zasady funkcjonowania środowiska jako złożonego systemu przyrodniczego.	K_W06, K_W07, K_W08
W_04	Student objaśnia podstawowe metody analizy stanu poszczególnych komponentów środowiska i formułuje zasady organizacji monitoringu w celu poprawy jakości życia człowieka	K_W08, K_W13
W_05	Student rozpozna zmiany zachodzące w środowisku pod wpływem działalności gospodarczej oraz zna zasady zrównoważonego rozwoju w kształtowaniu i ochronie krajobrazu.	K_W06, K_W14,
W_06	Student zna podstawy prawne, cele i zasady wykonania opracowań ekofizjograficznych.	K_W13
UMIEJĘTNOŚCI		
U_01	Student zna specyfikę poszukiwania, dobierania i interpretacji niezbędnych informacji o abiotycznych i biotycznych komponentach środowiska przyrodniczego, może ją wykorzystać przy projektowaniu obiektów architektury krajobrazu.	K_U01, K_U07
U_02	Student wymienia cechy komponentów środowiska przyrodniczego wpływające na przestrzenną dyferencjację krajobrazów Polski.	K_U02, K_U03
U_03	Student rozróżnia zmiany zachodzące w poszczególnych komponentach środowiska przyrodniczego pod wpływem działalności gospodarczej.	K_U03
U_04	Student umie przeprowadzić analizy i sporządzić opracowanie ekofizjograficzne oraz potrafi je wykorzystać w procesie projektowania krajobrazu.	K_U06, K_U11, K_U12, K_U14
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	Student pracując w zespole rozwiązuje napotkane problemy i konfrontuje swoją wiedzę oraz jest otwarty na zdobycie nowej wiedzy o cechach środowiska przyrodniczego, a także ich uwzględnienia w projektowaniu krajobrazu.	K_K01, K_K02
K_02	Student określa priorytety i dba o zachowaniu relacji zachodzących między komponentami środowiska przyrodniczego w procesie planowania krajobrazu.	K_K06

IV. Opis przedmiotu/ treści programowe

<p>1. Fizjografia – przedmiot, cel i zakres badań. Miejsce fizjografii wśród nauk przyrodniczych. Historyczny rozwój fizjografii. Kierunki i nurty w fizjografii. Badania uwzględniające ekorozwój.</p> <p>2. Podstawy prawne gospodarowania środowiskiem przyrodniczym. Opracowanie fizjograficzne i inne. Dokumentacja sporządzana na potrzeby planów zagospodarowania przestrzennego. Źródła informacji przyrodniczej.</p> <p>3. Klasyfikacja komponentów środowiska przyrodniczego, ich charakterystyka. Środowisko abiotyczne i biotyczne obszarów wiejskich i zurbanizowanych.</p> <p>4. Procesy endo- i egzogeniczne i ich rola w kształtowaniu rzeźby terenu na obszarze Polski</p> <p>5. Budowa geologiczna i grunty. Minerale i skały. Podział skał budujących skorupę ziemską. Definicja gruntu i podłoża budowlanego. Budowa geologiczna Polski.</p> <p>6-7. Ukształtowanie powierzchni terenu. Charakterystyczne linie i morfometria rzeźby terenu. Znaczenie rzeźby terenu dla projektowania i innej działalności gospodarczej człowieka. Główne cechy ukształtowania powierzchni terenu Polski.</p> <p>8. Rzeźba terenu i pokrywa glebowa jako istotne czynniki kształtujące charakter krajobrazu.</p> <p>9-10. Wody powierzchniowe i podziemne w Polsce. Cykl hydrologiczny, bilans wodny. Wpływ obszarów zurbanizowanych na stosunki wodne. Zaopatrzenia ludności w wodę.</p> <p>11-13. Warunki klimatyczne. Klimat i pogoda. Mezoklimaty, topoklimaty i mikroklimaty. Cechy klimatu obszarów zurbanizowanych. Klimat akustyczny i mieszkaniowy. Klimat Polski.</p> <p>14. Krajobrazy Polski. Typologia krajobrazów naturalnych i kulturowych. Funkcjonowanie krajobrazu.</p> <p>15. Ocena środowiska przyrodniczego do celów gospodarczych.</p>

V. Metody realizacji i weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody dydaktyczne (lista wyboru)	Metody weryfikacji (lista wyboru)	Sposoby dokumentacji (lista wyboru)
WIEDZA			
W_01	Wykład konwencjonalny, wykład problemowy, dyskusja	Kolokwium w formie testów oraz interpretacji zdjęć, egzamin	Test / Sprawdzian pisemny. Karta oceny aktywności uczestnictwa w dyskusji
W_02	Wykład konwencjonalny, wykład problemowy, dyskusja	Kolokwium w formie testów oraz interpretacji zdjęć, egzamin	Test / Sprawdzian pisemny. Karta oceny aktywności uczestnictwa w dyskusji
W_03	Wykład konwencjonalny, wykład problemowy, dyskusja	Kolokwium w formie testów oraz interpretacji zdjęć, egzamin	Test / Sprawdzian pisemny. Karta oceny aktywności uczestnictwa w dyskusji
W_04	Wykład konwencjonalny, wykład problemowy i konwersatoryjny, dyskusja	Kolokwium w formie testów oraz interpretacji zdjęć, egzamin	Test / Sprawdzian pisemny. Karta oceny aktywności uczestnictwa w dyskusji
W_05	Wykład konwencjonalny, wykład problemowy i konwersatoryjny, dyskusja	Kolokwium w formie testów oraz interpretacji zdjęć, egzamin	Test / Sprawdzian pisemny. Karta oceny aktywności uczestnictwa w dyskusji
W_06	Wykład konwersatoryjny	Kolokwium w formie testów	Test

UMIEJĘTNOŚCI			
U_01	Analiza tekstu i analiza kartograficzna, ćwiczenia praktyczne, praca pod kierunkiem, dyskusja	Praca pisemna oraz opracowania kartograficzne (mapy, projekty), kolokwium w formie testów	Tekst i mapy opracowania ekofizjograficznego, Test, Karta oceny aktywności uczestnictwa w dyskusji
U_02	Analiza tekstu i analiza kartograficzna, ćwiczenia praktyczne, dyskusja	Praca pisemna oraz opracowania kartograficzne (mapy, projekty), kolokwium w formie testów	Tekst i mapy opracowania ekofizjograficznego, Test, Karta oceny aktywności uczestnictwa w dyskusji
U_03	Analiza tekstu i analiza kartograficzna, ćwiczenia praktyczne, praca pod kierunkiem	Praca pisemna oraz opracowania kartograficzne (mapy, projekty), kolokwium w formie testów	Tekst i mapy opracowania ekofizjograficznego, Test
U_04	Analiza tekstu i analiza kartograficzna, ćwiczenia praktyczne	Praca pisemna oraz opracowania kartograficzne (mapy, projekty),	Tekst i mapy opracowania ekofizjograficznego, Test
KOMPETENCJE SPOŁECZNE			
K_01	Metoda obserwacji uczestniczącej, metoda problemowa PBL, metoda projektu	Obserwacja, przygotowania map i rysunków	Karta oceny uczestnictwa w dyskusji oraz pracy w zespole, opracowanie ekofizjograficzne
K_02	Metoda obserwacji uczestniczącej	Obserwacja, przygotowania map i rysunków	Karta oceny uczestnictwa w dyskusji oraz pracy w zespole, opracowanie ekofizjograficzne

VI. Kryteria oceny, wagi

Wykład

Na końcową ocenę wykładu składa się:

- Egzamin pisemny w formie testów, analizy rycin lub pytań otwartych 80%
- Aktywny udział w dyskusji na wykładzie 20%

Kryteria oceniania prac na egzaminie pisemnym:

- 91-100% punktów z egzaminu – ocena 5.0
- 81-90% punktów z egzaminu – ocena 4.5
- 71-80% punktów z egzaminu – ocena 4.0
- 61-70% punktów z egzaminu – ocena 3.5
- 51-60% punktów z egzaminu – ocena 3.0

Ćwiczenia:

Na końcową ocenę ćwiczeń składa się:

- zaliczenie kolokwium – 40%
- zaliczenie opracowania fizjograficznego - 50%
- aktywny udział w części praktycznej ćwiczeń – 10%

Zajęcia terenowe:

Na końcową ocenę zajęć terenowych składa się:

- sprawozdanie pisemne z zajęć terenowych 60%
- aktywny udział w zajęciach terenowych 40%

VII. Obciążenie pracą studenta

Forma aktywności studenta	Liczba godzin
Liczba godzin kontaktowych z nauczycielem	95
Liczba godzin indywidualnej pracy studenta	70

VIII. Literatura

Literatura podstawowa
Szponar A., 2003, Fizjografia urbanistyczna, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa.
Macias A., Bródka S., 2014, Przyrodnicze podstawy gospodarowania przestrzenią, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa
Liszewski S. (red.), 2012, Geografia urbanistyczna, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa
Richling A. (red.), 2007, Geograficzne badania środowiska przyrodniczego, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa
Literatura uzupełniająca
Mizerski W., Orłowski S., 2005, Geologia historyczna dla geografów, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa
Mizerski W., 2005, Geologia dynamiczna dla geografów, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa
Kistowski M., 2003, Procedura sporządzania opracowań ekofizjograficznych w świetle najnowszych uregulowań prawnych, [w:] Ochrona przyrody na obszarach rolnych, Fundacja Wspierania Inicjatyw Ekologicznych, Towarzystwo na Rzecz Ziemi, Kraków – Oświęcim, 14-33
Migoń P., 2009, Geomorfologia, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa
Mocek A., 2015, Gleboznawstwo, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa
Bac S., Rojek M., 2012, Meteorologia i klimatologia w inżynierii środowiska, Wydawnictwo Uniwersytetu Przyrodniczego, Wrocław
Bajkiewicz-Grabowska E., Mikulski Z., 2013, Hydrologia ogólna, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa